

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 24P/97/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522203788
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Filová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1522203788.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. Q., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - U. Q., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom M. C. J. 3, XXX XX T., aktuálne bytom na adrese: T. XX, XXX XX T., a otec - O. A. Q., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom M. C. J. 3, XXX XX T., v konaní na návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie tohto znenia:

Otec je povinný platiť v nevyhnutnej miere na výživu maloletého dieťaťa J. Q., narodenej XX.XX.XXXX sumu 150,- eur mesačne, ktorú sumu je otec povinný zasielať vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia, na čas do vykonateľnosti rozhodnutia o výživnom v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 24P/96/2022.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 23.05.2022, podaným tunajšiemu súdu dňa 24.05.2022, sa matka domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej J. Q., narodenej XX.XX.XXXX, ako aj nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude otec zaviazaný na platenie výživného v sume 150,- € mesačne.

2. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 24P 96/2022-5 zo dňa 25.05.2022 súd vylúčil časť návrhu matky týkajúcu sa nariadenia neodkladného opatrenia ohľadne maloletej J. na samostatné konanie. Toto konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 24P 97/2022.

3. Návrh je odôvodnený tým, že rodičia sú manželia, matka si v máji XXXX podala návrh na rozvod manželstva a v auguste 2021 sa odsťahovala na adresu: T. XX, T.. Tomuto jej kroku predchádzali výčitky otca voči maloletej, že nesmie nikde chodiť von, po čom sa maloletá na druhý deň psychicky zrútila, navštívila školskú psychologičku, ktorá matke uviedla, že maloletej škodí situácia, aká je v domácnosti v spojení so správaním otca. Odvtedy matka spolu so svojimi deťmi býva v trojizbovom byte na T. XX. E. má čistý mesačný príjem X.XXX,- € a je zamestnaná v C. s.r.o. u E.. R. P., otec pred rokom dosahoval čistý mesačný príjem XXX,- € a je zamestnaný v G. s.r.o., išlo o nástupný plat. Rodičia spolu nehospodárili, každý mal svoj účet, pričom matka uhrádzala nákupy všetkého druhu vrátane väčšej časti nákladov na maloletú. Otec robil cca dvakrát mesačne nákup potravín a úhradu nákladov spojených s bytom. Maloletá navštevuje štvrtý ročník osemročného gymnázia na H. v T.. D. mesačné náklady sú cca XXX,- € plus pomerná časť nákladov na prenajatý byt. E. za prenájom bytu platí XXX,- € mesačne vrátane energií, pričom jej syn prispieva sumou XXX,- € mesačne. Z. na maloletú prispieva sumou XX,-

€ mesačne, v ktorej sume sú detské prídavky vo výške XX,- €, teda celkovo otec prispieva na maloletú sumou XX,- € mesačne. E. žiadala od otca, aby platil mesačne XXX,- €, tento prisľúbil, že od januára XXXX bude platiť sumu XXX,- € mesačne, avšak touto sumou sa na výžive maloletej naďalej nepodieľa. Na základe uvedených skutočností matka žiada o nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ňou žiadaného petitu.

4. K návrhu matka nepripojila žiadne listinné dôkazy.

5. Lustráciou poručenských spisov tunajšieho súdu bolo zistené, že na tunajšom súde je pod sp. zn. 24P 96/2022 vedené konanie ohľadne maloletej Simony na návrh matky konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, v rámci ktorého sa matka domáha zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia majú byť poverení zastupovaním a správou majetku maloletej a otca žiada zaviazat' výživným vo výške 350,- € mesačne. Toto konanie doposiaľ nebolo skončené.

6. Ďalej bolo zistené, že pod sp. zn. 24P 95/2022 je vedené konanie na návrh matky o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej J. na čas po rozvode manželstva. V rámci tohto konania matka uviedla, že z manželstva pochádzajú dve deti, z toho jedno - syn - je plnoleté. Manželstvo bolo ako-tak funkčné do roku 2011. Pred cca rokom na R. noc otec maloletej vyčítal, kedy má prísť domov, že prišla neskoro a následne vyvolal veľkú hádku, po ktorej sa maloletá psychicky zrútila. Otec sa urazil, prestal komunikovať, zatváral sa do miestností v byte, blokoval WC aj kúpeľňu, keď tam chceli ísť ostatní. V auguste XXXX sa matka spolu so svojimi dvomi deťmi odsťahovali a odvtedy bývajú v prenájme na T. XX v T. E. žiada jej manželstvo rozviesť, maloletú J. zveriť na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú byť oprávnení zastupovaním a správou majetku maloletej a otca žiada zaviazat' výživným vo výške 350,- € mesačne. K návrhu pripojila oznámenie o uzavretí manželstva a rodný list maloletej J..

7. Ďalej bolo zistené, že ohľadne maloletej J. doposiaľ nebolo súdom rozhodované.

8. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ účinný od 01.07.2016 pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

18. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

20. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

21. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

22. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

23. Súd konštatuje, že rodičia maloletej Simony sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti od augusta 2021, spolu nehospodária. Maloletá je v osobnej starostlivosti matky. Otec na maloletú doposiaľ platil výživné vo výške 50, - € mesačne, v ktorej sume sú však započítané detské prídavky vo výške 25,50 €, ktoré otec touto formou preposiela matke. Avšak iné výživné už dobrovoľne nehradí. Matka spolu s deťmi odišla zo spoločnej domácnosti po psychickom zrútení maloletej a pre celkovú situáciu v domácnosti v spojení so správaním otca.

24. V danom prípade ide o dieťa vo veku pätnásť rokov, ktoré navštevuje štvrtý ročník osemročného gymnázia - plní si povinnú školskú dochádzku. Z. rodičia sú zamestnaní - matka v spoločnosti C. s.r.o. od XX.XX.XXXX, kde má priemerný čistý mesačný príjem X.XX,X,- € a otec v spoločnosti G. spol. s. r. o. od XX.XX.XXXX, v ktorej od augusta XXXX, keď sa matka s deťmi odsťahovali zo spoločnej domácnosti, do marca XXXX dosiahol priemerný mesačný vymeriavací základ vo výške X.XXX,XX €, navyše otec poberá rodinné prídavky na maloletú. E. vyčíslila mesačné náklady na výživu maloletej na sumu XXX,- € bez nákladov na úhradu za bývanie. S. majú okrem maloletej J. ešte plnoletého syna A., narodeného XX.XX.XXXX. E. vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu nemajú.

25. Čo sa týka návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, jej návrh spĺňa v čase rozhodovania súdu podmienky podľa § 366 CMP. Z obsahu návrhu vyplýva, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu a otec na výživu maloletého dieťaťa prispieva iba sumou necelých 25,- €.

26. Neodkladným opatrením možno v súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením (§ 366 CMP) mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená, pričom uvedené ustanovenie má slúžiť na ochranu záujmov maloletého dieťaťa a nie rodiča. Vo veciach starostlivosti o maloleté deti je povinnosťou súdu sledovať v prvom rade záujem maloletého dieťaťa. Z obsahu návrhu vyplýva, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, súd nemá vedomosť o tom, že rodičia majú inú vyživovaciu povinnosť. Obaja rodičia sú v produktívnom veku, obaja sú riadne zamestnaní.

27. Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Výživné v nevyhnutnej miere má však slúžiť len na zabezpečenie tých najnevyhnutnejších potrieb dieťaťa, ide o prežitie dieťaťa. Z návrhu matky vyplýva, že otec v súčasnosti na výživu maloletej neprispieva ani takou sumou, ktorá dosahuje hodnotu minimálneho výživného v zmysle zákona. Vzhľadom na okolnosti prípadu výživa maloletého dieťaťa môže byť potenciálne ohrozená bez uloženia povinnosti otcovi platiť na jeho výživu v rozsahu zodpovedajúcom v nevyhnutnej miere.

28. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva, súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. V posudzovanom prípade existuje potreba nariadenia neodkladného opatrenia uložením povinnosti otcovi prispievať na výživu maloleteD.. Súd poukazuje na to, že neodkladným opatrením možno v súlade s ustanovením § 366 CMP nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle CSP je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd prihliadal na skutočnosti, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, otec príspevky na maloleté dieťa aktuálne nerealizuje v takom rozsahu, aby išlo o výživné v nevyhnutnej miere, čím je daný dôvod na neodkladnú úpravu pomerov. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich maloletých detí, ktoré nie sú schopné sa samé živiť. Vyživovacia povinnosť má prednosť pred akýmikoľvek inými pohľadávkami.

29. Vzhľadom na existujúcu situáciu vznikla a pretrváva potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania na zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov maloletej J., ktorej záujmom je v tomto prípade aj pomerné zabezpečovanie jej výživy aj zo strany otca tak, aby boli pokryté jej nevyhnutné potreby výživným v nevyhnutnej miere. R. povinnosť rodičov k ich maloletému dieťaťu je ich zákonnou povinnosťou od narodenia dieťaťa, ktorú si musia plniť bez ohľadu na ich ostatné výdavky. Keďže si nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje aj záujem maloletého dieťaťa, súd návrhu matky v tejto časti vyhovel a zaviazal otca neodkladným opatrením platiť výživné v nevyhnutnej miere v sume uvedenej vo výrokovej časti rozhodnutia (s ohľadom na vek dieťaťa, všeobecné poznatky o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku), ako aj schopnosti otca uhrádzať takúto sumu výživného počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia. S ohľadom na vek dieťaťa, súdom určené výživné zodpovedá rozsahu v nevyhnutnej miere. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Na vydanie takéhoto rozhodnutia postačuje osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možností povinného.

30. Ako už súd uviedol, vyživovacia povinnosť rodičov k ich maloletým deťom je ich zákonnou povinnosťou od narodenia detí, ktorú si musia plniť bez ohľadu na ich ostatné výdavky. (Súd dáva do pozornosti rodičom, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime. Tzv. minimálne výživné je vo výške 29,87 eura). Výživné sa určuje

v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Na vydanie takéhoto rozhodnutia postačuje osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možností povinného. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva, súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Súd poukazuje na to, že neodkladným opatrením možno v súlade s ust. § 366 CMP nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Podľa ust. CMP ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle CSP je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletých detí, čo matka v konaní riadne preukázala a osvedčila. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich maloletých detí, ktoré nie sú schopné sa samé živiť. Vyživovacia povinnosť má prednosť pred akýmikoľvek inými pohľadávkami.

31. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Vo veci samej súd vykoná potrebné dokazovanie a až na základe výsledkov dokazovania, ktoré prekračuje rámec neodkladného opatrenia, rozhodne.

32. Súd dáva do pozornosti, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania.

33. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zák. č. 233/1995 Z.z. O súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 a nasl. CMP.